

Månggifte i folkbokföringsregistret

Innehållsförteckning

Förkortningar	3
Sammanfattning	4
1 Bakgrund	5
1.1 Uppdrag	5
1.2 Bakgrunden till uppdraget.....	5
1.3 Utredningens utgångspunkt.....	6
2 Gällande rätt	7
2.1 Rättsregler avseende äktenskap och månggifte	7
2.2 Doktrin och förarbeten	8
2.3 Utblick till de nordiska länderna	11
2.4 Dokumentation för registrering av personuppgifter	11
3 Migrationsverkets hantering av månggifte	13
4 Folkbokföringsregistret	14
4.1 Beskrivning av registret och insamling av uppgifter	14
4.2 Registermässiga brister	15
4.3 Personer med mer än ett registrerat pågående äktenskap	16
5 Avslutande kommentarer och rekommendationer	22
5.1 Reglering.....	22
5.2 Registeruppgifter och tillämpning	23
6 Tabeller och figurer	24

Förkortningar

FOL	Folkbokföringslag (1991:481)
FOF	Folkbokföringsförordning (1991:749)
FdbL	Lag (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
FdbF	Förordning (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
ÄktB	Äktenskapsbalken (1987:230)
IÄL	Lag (1904:26 s. 1) om vissa internationella förhållanden rörande äktenskap och förmyndarskap
AFB	En person som aldrig har varit folkbokförd i Sverige, men som kan finnas begränsade uppgifter om i folkbokföringen
BrB	Brottsbalken (1962:700)
GB	Giftermålsbalken (1920:405)
RF	Regeringsformen (1974:152)

Sammanfattning

Skatteverket har genomfört en deskriptiv analys av hur stort antal månggiften som finns registrerade i folkbokföringsdatabasen samt de registermässiga omständigheter som är aktuella i samband med dessa. Skatteverket har analyserat de uppgifter som finns i registret men månggiften kan i praktiken förekomma genom kulturella, religiösa och ceremoniella äktenskap utan att det ger avtryck i folkbokföringsregistret.

Den renodlat databasmässiga utsökningen visade sig ge missvisande resultat då det efter granskning endast var 25 procent av de registrerade månggiftena som är faktiska månggiften.

Skatteverket registrerar idag månggiften om makarna helt saknade anknytning till Sverige när äktenskapet ingicks och det var giltigt i det land där äktenskapet ingicks. Det innebär att antalet personer som har pågående registrerade faktiska månggiften uppgår till 169 stycken. Dessa personer har totalt 354 makar och i familjeförhållandena finns det 786 barn. Det innebär att totalt 1309 personer lever i polygama familjeförhållanden registermässigt, hur de verkliga familjeförhållandena ser ut går inte att konstatera av registeruppgifterna. Av dessa 169 finns det 38 folkbokförda personer som har minst två folkbokförda makar i Sverige.

Skatteverket föreslår i utredningen att följande genomförs med anledning av genomgången;

- Skärpt reglering avseende månggifte i syfte att hanteringen i äktenskapsbalken, brottsbalken och registerlagarna uppfattas som konsekventa
- Beslut om ett uppdrag med syfte att komplettera befintlig utredning om Starkare skydd mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv (dir. 2017:25) med perspektivet månggifte.
- Översyn av rättsligt ställningstagande kring civilstånd inom Skatteverket
- Att en översyn av den nordiska överenskommelsen initieras.

1 Bakgrund

1.1 Uppdrag

Regeringen beslutade den 28 september 2017 (Fi2017/03736/S3) att uppdra åt Skatteverket att sammanställa och analysera vissa uppgifter i folkbokföringsärenden som rör månggifte.

Uppdraget innebär att Skatteverket med bistånd av Migrationsverket och Statistiska centralbyrån ska analysera och redovisa vilka uppgifter som finns tillgängliga och vilka omständigheter som beaktas vid beslut om att registrera en person som gift med fler än en person. För att få ett brett underlag ska aspekter såsom antal parter i äktenskapen, könsfördelning, åldersfördelning och fördelning avseende medborgarskap samt vilket land som äktenskapen har ingåtts beaktas. Vidare ska äktenskapens längd och barnens uppgifter uppmärksammas. Särskilt ska redogöras för hur många som idag sammanlever.

Utöver det ska Skatteverket analysera och redovisa om det finns några särskilda tolknings- eller tillämpningsproblem på området

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 25 januari 2018.

1.2 Bakgrunden till uppdraget

Enligt äktenskapsbalkens bestämmelser ingås äktenskap mellan två personer. Det är inte tillåtet med månggifte enligt svensk rätt. Tvegifte är straffbart och var och en av makarna har rätt till äktenskapsskillnad utan föregående betänketid. Även allmän åklagare kan i sådana fall föra talan om äktenskapsskillnad. Däremot så är månggifte tillåtet i flera länder. Inom ramen för uppdraget har någon ansats att beskriva förutsättningarna för månggifte internationellt inte tagits.

Huvudregeln inom svensk internationell privaträtt att ett utländskt äktenskap erkänns här i landet om det var giltigt i det land där det ingicks. Det har ansetts att den vägransregel som träffar äktenskap som ingåtts i enlighet med andra normer än de svenska, vid en tidpunkt då det inte finnas skäl för parterna att ta de svenska normerna i beaktning skulle vara för långtgående (prop. 2013/12:208 s. 28).

Huvudregeln kompletteras dock av ett antal undantag då erkännande ska vägras. Det är således inte möjligt för en person som är svensk medborgare eller har hemvist i Sverige att kringgå svenska regler genom att ingå månggifte i ett annat land och sedan få det erkänt här, om det inte finns synnerliga skäl för det. I de fall då ingen av parterna hade anknytning till Sverige vid äktenskapets ingående, har myndigheterna möjlighet att vägra att erkänna ett månggifte om det anses uppenbart oförenligt med grunderna för den svenska rättsordningen, så kallad ordre public. Bedömningen i fråga om ordre public är avsedd att ta sikte på resultatet av en viss konkret tillämpning i det enskilda fallet.

Om ett äktenskap inte erkänns saknar det rättsverkningar i Sverige. Ett nekat erkännande av ett utländskt polygamt äktenskap kan därmed få långtgående konsekvenser för parterna och deras närstående. Det skulle kunna handla om en förlorad rätt till underhåll, bodelning och arv. Samtidigt är den svenska lagstiftningen inte anpassad efter polygami och en rad rättsliga problem kan därför

uppkomma även vid ett erkännande av ett utländskt polygamt äktenskap. Det har i tidigare sammanhang konstaterats att en lagstiftning som ska anpassa gällande svenska regler vid bodelning och arv till polygama äktenskap med nödvändighet skulle bli omfattande och komplicerad. Eventuella uppkomna problem borde i stället lösas i det praktiska rättslivet (SOU 1987:18, s. 196).

1.3 Utredningens utgångspunkt

Utredningen utgår enbart från de uppgifter som finns i folkbokföringen. Polygama familjeförhållanden och månggifte kan förekomma på flera olika sätt oavsett hur registreringen och det formella erkännandet av äktenskapet förhåller sig.

Även om Skatteverket inte erkänner ett äktenskap så kan personer sammanleva i polygama familjeförhållanden genom kulturella, religiösa eller andra ceremoniella förhållanden som innebär att personerna lever i äktenskapsliknande förhållanden utan att de är registrerade.

Utredningen gör inte anspråk på att beskriva dessa situationer och hur den påverkar barn och kvinnors rättigheter i dessa sammanhang utan enbart på ett deskriptivt vis ur ett registerperspektiv.

Skatteverket hanterar frågan om äktenskap i samband med att någon flyttar till Sverige, vilket uppgår till drygt 100.000 ärenden årligen, med högre nivåer de senaste åren samt i samband med civilståndsärenden som uppgår till omkring 50.000 ärenden årligen. Skatteverket är därmed registreringsmyndighet för dessa uppgifter och den prövning som genomförs i samband med ärendena är således en summarisk prövning av massärenden. Konsekvensen av den rollen är att det svårigen lämpar sig till att belysa frågor som omfattas av synnerliga och särskilda skäl i lagstiftningen.

2 Gällande rätt

Det saknas idag rättsregler om månggifte som ingåtts när båda parter saknade anknytning till Sverige vid vigsel tillfällena. Det saknas dessutom både stöd i förarbeten och rättspraxis på området. Mot bakgrund av detta har Skatteverket i sin rättstillämpning sökt ledning i doktrin, se 2.2. Skatteverkets bedömer därmed inte ett det föreligger några särskilda tolknings- eller tillämpningsproblem på området. Däremot så kan den förhärskande doktrinen inom det internationellt privaträttsliga området skilja sig mot det allmänna rättsmedvetandet och uppdragsgivarens avsikt vilket kan föranleda problemställningar som behöver åtgärdas.

Av doktrinen framgår att det normalt saknas skäl att vägra registrering av månggifte i fall då parterna saknat anknytning till Sverige vid vigsel tillfällena. Situationen har alltså inte bedömts omfattas av ordre public i 7 kap. 4 § IÄL, se 2.3.1 och 2.3.2. Skatteverket har inte bedömt att det funnits skäl att göra någon annan bedömning än den som kommit till uttryck i doktrinen.

Skatteverket anser, i egenskap av rättstillämpande myndighet, att det vore önskvärt med en rättsregel som tydliggör myndighetens tillämpning avseende månggifte. Grunden för Skatteverkets beslut skulle då bli tydligare och mer förutsägbar för både allmänheten och dem ett beslut berör.

Skatteverket bedömer att det rent rättsligt finns möjlighet att pröva civilrättsliga frågor som arv, bodelning med mera oavsett den registrering som sker i samband med folkbokföring. Rent praktiskt innebär det dock att det krävs mer av individen att driva en sådan rättsfråga än om uppgiften finns registrerad.

2.1 Rättsregler avseende äktenskap och månggifte

2.1.1 Äktenskapsbalk (1987:230)

4 kap. 2 §

Vid vigseln ska de som ingår äktenskap vara närvarande samtidigt. De ska var för sig på fråga av vigselförrättaren ge till känna att de samtycker till äktenskapet. Vigselförrättaren ska därefter förklara att de är makar.

Har det inte gått till så som anges i första stycket eller var vigselförrättaren inte behörig att förrätta vigsel, är förrättningen ogiltig som vigsel.

En förrättning som enligt andra stycket är ogiltig som vigsel får godkännas av regeringen, om det finns synnerliga skäl. Ärendet får tas upp endast på ansökan av en av dem som avsett att ingå äktenskap eller, om en av dem har avlidit, av arvingar till den avlidne.

5 kap. 5 §

En make har rätt till äktenskapskillnad utan föregående betänketid om det görs sannolikt att maken har tvingats att ingå äktenskapet eller om maken har ingått äktenskapet före 18 års ålder. Om äktenskapet har ingåtts trots att makarna är släkt med varandra i rätt upp- och nedstigande led eller är belyskon, har var och en av makarna rätt till äktenskapskillnad utan föregående betänketid. Detsamma gäller om äktenskapet har ingåtts trots att någon av makarna redan var gift eller partner i ett registrerat partnerskap och det tidigare äktenskapet eller partnerskapet inte har blivit upplöst.

Om det är fråga om tvegifte, har var och en av makarna i det tidigare äktenskapet rätt att få detta upplöst genom äktenskapskillnad utan föregående betänketid. Detsamma gäller om partnerskap registrerats trots att någon av parterna då var gift.

I de fall som avses i första stycket får talan om äktenskapskillnad föras även av allmän åklagare. I de fall som avser äktenskap som har ingåtts av underårig är socialnämnden i den kommun där personen är folkbokförd eller, om personen inte är folkbokförd här i landet, i den kommun där han eller hon vistas skyldig att på begäran lämna yttrande samt de upplysningar som kan vara av betydelse för frågans bedömning till åklagaren. En annan socialnämnd som har tillgång till upplysningar som kan vara av betydelse i frågan är skyldig att lämna sådana på begäran av den socialnämnd som ska yttra sig.

2.1.2 Brottsbalken (1962:700)

7 kap. 1 §

Ingår den som är gift nytt äktenskap eller ingår ogift äktenskap med den som är gift, dömes för tvegitte till böter eller fängelse i högst två år. Om den som är partner i ett registrerat partnerskap ingår äktenskap, dömes för olovligt ingående av äktenskap till böter eller fängelse i högst två år.

2.1.3 Lag (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

1 kap. 7 §

Äktenskap som ingåtts utom riket enligt främmande lag anses giltigt till formen, om det är giltigt i den stat där det ingicks. Har äktenskap ingåtts inför diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller annan, som av främmande stat förordnats att förrätta vigsel i annan främmande stat, anses äktenskapet också giltigt till formen, om det är giltigt i den stat som meddelat förordnandet.

Även i annat fall än som avses i första stycket ska äktenskap som ingåtts utom riket anses giltigt till formen, om det är giltigt i den eller de stater där makarna var medborgare eller hade hemvist.

1 kap. 8 a §

Ett äktenskap som har ingåtts enligt utländsk lag erkänns inte i Sverige

1. *om det vid tidpunkten för äktenskapets ingående skulle ha funnits hinder mot det enligt svensk lag och minst en av parterna då var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige,*
2. *om det är sannolikt att det har ingåtts under tvång, eller*
3. *om parterna inte var närvarande samtidigt vid äktenskapets ingående och minst en av dem då var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige.*

Första stycket gäller inte om det finns synnerliga skäl att erkänna äktenskapet.

7 kap. 4 §

Bestämmelse i främmande lag eller beslut som meddelats av myndighet i främmande stat får ej tillämpas, om det skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen här i riket.

2.2 Doktrin och förarbeten

En bestämmelse i utländsk lag eller ett beslut av utländsk myndighet ska inte tillämpas i Sverige om det skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för vår rättsordning enligt 7 kap. 4 § IÄL, svensk ordre public. Regeln är endast tillämplig i det enskilda fallet vilket innebär att avvikelser i utländsk rätt lättare kan accepteras i det fall anknytningen till den andra staten är starkare (prop. 1973:158 s. 123)

Vad som tillhör grunderna för rättsordningen är inte definierat i lagen, men det ska röra sig om värderingar i principiella frågor av större vikt. I kravet ligger även att avvikelserna ska vara av väsentlig art. Det innebär att förbehållet ska tillämpas restriktivt. I regeringens proposition Åtgärder mot barnäktenskap och

tvångsäktenskap (prop. 2003/04:48) anges som exempel på en avvikelse för vilken ordre public-klausulen kan vara tillämplig är då äktenskap har ingåtts av någon som är mycket ung (prop. 2003/04:48. s. 25).

Av SOU 1987:18 på s. 196 framgår att familjerättssakkunniga uttalat att polygamins ovanlighet inte motiverar någon lagstiftning på området, utan att eventuella problem bäst löses av rättstillämpningen. Samma rättssakkunniga påpekar att det vore ett oerhört arbete att ta fram regler för polygama äktenskap då utformningen av äktenskapen kan vara väldigt varierad (SOU 1987: 18 s. 194). Polygamins ovanlighet ansågs inte motivera ett sådant omfattande arbete.

Utgångspunkten i doktrinen är att samtliga äktenskap är giltiga i Sverige då de är giltiga i landet där de ingicks. Professor Maarit Jänterä–Jareborg menar bland annat att det är svårt att föreställa sig vad i att erkänna polygama äktenskap som skulle kunna anses gå emot grunderna för den svenska rättsordningen¹. Hon anger att det inte finns någon nödvändig relation mellan polygami och diskriminering av kvinnor och att svensk rätt redan underkänner äktenskap som ingåtts under tvång (1:8a 2 p IÄL).

Även Michael Bogdan menar att utländska polygama äktenskap inte torde stå i strid mot svensk ordre public när det gäller erkännande av sådana äktenskap i Sverige. Han menar att det visserligen uppstår *praktiska problem* om arv, underhåll med mera men att det i sig inte torde vara skäl att vägra erkänna polygama äktenskap. Polygami kan inte anses stå i uppenbar strid med grundläggande svenska värderingar om vi håller tvegiften som ingåtts i Sverige som giltiga till dess att de upplösts av domstol, enligt Bogdan. Det är därför heller inte i strid med svensk ordre public att erkänna utländska polygama äktenskap².

2.2.1 Svensk internationell privat- och processrätt av Michael Bogdan

Det egentliga innehållet i ordre public-förbehållet, d.v.s. de grunder för den svenska rättsordningen som förbehållet är avsett att skydda, kan inte med exakthet räknas upp. Lagstiftaren har inte gjort några närmre uttalanden om vad som kan anses strida på ordre public eller inte. Tolkningen av förbehållet har överlämnats åt rättstillämpningen. Frågan om polygami har dock ännu inte aktualiserats inför svensk domstol.

Det är klart att endast grundläggande svenska rättsprinciper bör skyddas av ordre public-förbehållet och att tillämpningen av den utländska rättsregeln eller domen skulle vara uppenbart oförenlig med dessa principer. Hela den internationella privaträtten skulle förlora sitt existensberättigande om ingen avvikelse från svensk rätt skulle tolereras. Innehållet i svensk ordre public är utvecklingsbart och förändras i takt med rätts- och samhällsutvecklingen.

Bogdan skriver i sin bok ”Svensk internationell privat- och processrätt” att det normalt inte torde finnas skäl att neka erkännande av polygama äktenskap i Sverige med stöd av 7:4 IÄL då ingen av parterna hade anknytning till Sverige vid tidpunkten för äktenskapets ingående.

¹ Familj Religion Rätt, Singer Jänterä-Jareborg, Schlytter 2010, s. 221

² Svensk internationell privat- och processrätt, Bogdan 2014, s. 70

2.2.2 Familj Rätt Religion av Maarit Jänträ-Jareborg

En väsentlig fråga för länder där månggifte inte är tillåtet hur man ska förhålla sig till polygama äktenskap, inte minst då den egna lagstiftningen inte är anpassad till polygama äktenskap. Allmän åklagare har möjlighet att väcka talan om äktenskapsskillnad i fall av tvegifte med stöd av 5 kap. 5 § 3 st, ÄktB, men bestämmelsen måste primärt ses som avsedd för i Sverige ingångna tvegiften. Bestämmelsen har inte avsetts vara generellt tillämplig och sålunda även omfatta utomlands giltigt ingångna polygama äktenskap vid en tidpunkt då kontrahenterna saknade all anknytning till Sverige.

Man skulle kunna argumentera för att ordre public-förbehållet är tillämpligt på fall av polygami då båda parter saknade anknytning till Sverige vid tidpunkten för äktenskapets ingående, men man måste alltid beakta situationens anknytning till Sverige och resultatet av en sådan tillämpning i varje enskilt fall. Enligt Jänträ-Jareborg måste det beaktas att makarna normalt kommit till Sverige som asylsökande och att de lagligen ingått äktenskapen när ingen anknytning fanns till Sverige. Det talar starkt mot användning av ordre public-förbehållet i en sådan situation.

Slutsatsen enligt henne blir att båda äktenskapen bör erkännas och bigamin tillåtas fortgå, med hänsyn till omständigheterna.

2.2.3 Svensk juristtidning, "Utmaningar inom familjerätten" Göran Lind

Även om polygama äktenskap inte kan ingås i Sverige erkänns de däremot enligt svensk lag om de ingåtts i ett annat land där sådana äktenskap är giltiga, förutsatt att ingen av parterna vid tidpunkten för vigseln var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige. Även i fall då sådan svensk anknytning är för handen kan ett äktenskap komma att erkännas om det föreligger synnerliga skäl. Den möjlighet som finns att vägra erkännande med hänvisning till att polygama äktenskap kan anses strida mot svensk ordre public, dvs. är uppenbart oförenliga med grunderna för den svenska rättsordningen, synes enligt förhärskande uppfattning inte stå öppet, särskilt om det gäller en prejudiciell fråga.

Denna ståndpunkt kan dock ifrågasättas med hänvisning till den princip om likabehandling av makar på vilken både giftermålsbalken (GB) och ÄktB vilar. Tre kvinnor som nödgas dela på det som eljest tillkommer en kvinna kan knappast anses vara jämställda med mannen. Till stöd för en svensk ordre public kan även åberopas regeringsformens krav på respekt för alla människors lika värde, kravet på beaktande av allas likhet inför lagen och på att lagen inte får innebära att någon missgynnas på grund av sitt kön. Även regeringsformens stöd för jämställdhet mellan kvinnor och män synes relevant (RF 1:2, 1:9 och 2:13). Skyddet mot diskriminering på grund av kön kommer också till uttryck i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna (art. 14), som visserligen även innehåller artiklar angående rätt till religionsfrihet och skydd för privat- och familjeliv (art. 8–9). Polygama äktenskap har vägrats erkännande inom EU-rätten, där enligt dess direktiv rörande familjeåterförening, vilket införlivats i den svenska utlänningslagen, uppehållstillstånd inte får beviljas till ytterligare en make/maka om den person till vilken anknytning åberopas redan är gift med en annan person och sammanbor med denne i Sverige.

Högsta domstolen borde sålunda ha goda skäl för ett värnande om en svensk ordre public. Även den åsikten att frågan om erkännande av polygama äktenskap inte bör

avgöras med utgångspunkt från principiella ställningstaganden utan prövas från fall till fall med hänsyn till föreliggande skyddsbehov finns företrädd. Utgår man från den traditionella uppfattningen att polygama äktenskap som ingåtts utomlands erkänns i Sverige föreligger redan i dag komplicerade tillämpningsproblem när en sådan familj bosätter sig i vårt land. Det är därför angeläget att lagstiftaren, för det fall att invändningen om ordre public inte håller redan i dag, tar fram tillämpningsföreskrifter och redovisar de principer på vilka dessa skall vila.

2.3 Utblick till de nordiska länderna

I ett nordiskt perspektiv har utredningen ställt frågan kring månggifte till de övriga nordiska länderna i syfte att ge en bredare bild av hur man hanterar dessa frågor i våra grannländer. Generellt kan det beskrivas som att det i de övriga nordiska länderna inte går att registrera ett månggifte på motsvarande sätt som i Sverige med viss variation i hur man hanterar ett sådant ärende. I Norge bedöms det exempelvis strida mot rättsordningen och en registrering av månggifte nekas därför av den anledningen medan det i Danmark enbart är möjligt att registrera ett äktenskap, vilket då bedöms som det giltiga, men att det i verksamhetssystemet finns möjlighet att lämna noteringar kring eventuella ytterligare äktenskap utan att de finns med som registrerade äktenskap.

Vid fortsatta åtgärder för eventuell förändrad reglering kan det finnas anledning att mer fördjupat utreda tillämpningen i de övriga nordiska länderna med tanke på lag (2005:268) om överenskommelse mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring och det informationsutbyte och därmed den tillit till varandras hantering av exempelvis uppgift om civilstånd som länderna behöver ha.

2.4 Dokumentation för registrering av personuppgifter

Utgångspunkten är alltid att en handling från behörig myndighet i utlandet ska visas upp i original eller som vidimerad kopia för att registrering av civilstånd i folkbokföringsdatabasen ska kunna ske. Kan den inflyttande på något sätt få fram originalhandlingen bör krav ställas att han eller hon visar upp denna handling. Exempelvis bör vigselattest, dödsattest eller en dom om äktenskapsskillnad etc. visas upp i original eller som bestyrkt kopia. Ibland kan sökanden bara visa upp en obestyrkt kopia, och i andra fall saknas handlingar helt och hållet. En utredning måste ske i dessa situationer. Obestyrkta uppgifter kan i vissa fall registreras i samband med att en person folkbokförs i Sverige för första gången. Som minimikrav gäller att uppgifterna måste vara trovärdiga och ha gjorts sannolika. Om en viss uppgift är alltför oklar och inte har gjorts sannolik kan det leda till att uppgiften inte ska registreras. (jfr RÅ 2000 not 122).

Vid bedömningen av om en utländsk handling styrker en relation måste hänsyn tas till vilket bevisvärde handlingar från ett visst land har, vilket utifrån omvärldsbevakning och erfarenheter inom myndigheten och i samverkan med andra bevakas.

De uppgifter som främst blir påverkande i samband med frågan om polygami är nedanstående. Ett arbete med översyn av tillämpningen har initierats.

Änka/änkling

En person, som inflyttar till Sverige från utlandet och uppger att maken/makan avlidit men inte kan styrka dödsfallet, kan ändå i vissa fall registreras som

änka/änkling. Det är endast aktuellt att registrera en person som änka/änkling utifrån obestyrka uppgifter om personen inflyttar från ett land som på grund av krigshändelser eller av annan orsak saknar eller har en bristfällig civilståndsregistrering. Obestyrkt uppgift om civilstånd änka/änkling kan inte registreras om uppgifterna är alltför vaga. Exempelvis räcker det inte att den inflyttande personen uppger att maken/makan är "försvunnen". I sådant fall måste ytterligare utredning ske. Uppgifterna om dödsfallet måste vara trovärdiga och framstå som sannolika.

Om obestyrkt uppgift kan registreras men inga närmare uppgifter om dödsfallet lämnas görs en anteckning i folkbokföringsdatabasen om att civilståndet inte är styrkt. Om den inflyttande lämnar en detaljerad och trovärdig berättelse om när och hur maken avlidit och denna berättelse stöds av annan bevisning eller av kännedom om omständigheterna i det aktuella landet, görs ingen dagboksanteckning.

Skild

En person kan registreras som skild endast om äktenskapets upplösning är styrkt. Kan han eller hon inte styrka detta registreras personen som gift. Personen uppmanas att om möjligt senare visa något som styrker uppgiften, exempelvis en dom på äktenskapsskillnad. Den som inte kan styrka tidigare äktenskaps upplösning har möjlighet att senare i Sverige hos tingsrätt ansöka om äktenskapsskillnad.

3 Migrationsverkets hantering av månggifte

Migrationsverket gör bedömningar av om utländska äktenskap erkänns här i landet i samband med ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning till make eller maka. När det är fråga om ansökningar om asyl aktualiseras inte sådana bedömningar av utländska äktenskaps giltighet utan i dessa fall är skyddsskälerna avgörande för tillståndsprövningen.

Det framgår visserligen inte av tillgänglig statistik hur vanligt förekommande det är med månggifte när anknytning återopas till make eller maka, men Migrationsverkets bedömning är att det rör sig om en mycket begränsad andel av de anknytningsärenden som myndigheten handlägger varje år.

Vid en ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning till make eller make gör Migrationsverket inledningsvis en bedömning av om det föreligger ett giltigt äktenskap.

Det förekommer att Migrationsverket, vid en tillämpning av bestämmelserna i IÄL, bedömer att polygama äktenskap erkänns i Sverige. Migrationsverket har i de ärendena sedan att tillämpa utlänningslagens (2006:716) bestämmelser om förutsättningarna att vägra uppehållstillstånd till en make eller make. Dessa bestämmelser är utformade i enlighet med familjeåterföreningsdirektivet (Europeiska rådets direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening) som föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att vägra uppehållstillstånd när anknytningspersonen är gift och lever tillsammans i Sverige med en annan person än den make/maka som ansöker om uppehållstillstånd (5 kap. 17 b § utlänningslagen). Enligt familjeåterföreningsdirektivet får medlemsstaterna även i andra situationer där det kan vara fråga om månggifte vägra uppehållstillstånd (5 kap. 17 a § andra stycket 2 utlänningslagen).

Vid bedömningen av om uppehållstillstånd bör vägras ska hänsyn tas till den sökandes övriga levnadsomständigheter och familjeförhållanden (5 kap. 17 a § tredje stycket utlänningslagen). Även medsökande barn till anknytningspersonen nekas normalt uppehållstillstånd.

Det är Migrationsverkets uppfattning att befintliga bestämmelser och tillämpningen därav i dagsläget fungerar på ett tillfredsställande sätt.

4 Folkbokföringsregistret

4.1 Beskrivning av registret och insamling av uppgifter

Avsnittet beskriver hur dagens folkbokföringsdatabas har byggts upp och vilka uppgifter som historiskt har registrerats, samt bakgrunden till varför registreringsfel under uppbyggnaden har uppstått. Denna bakgrund är viktig eftersom flertalet av de registrerade månggifterna är konsekvenser av brister i registret och därmed inte ett resultat av en prövning av ett polygamiskt äktenskaps giltighet i Sverige.

4.1.1 Historisk insamling av folkbokföringsuppgifter

Före folkbokföringsreformen, som infördes 1991 registrerades folkbokföringsuppgifter under tre olika former: kyrkobokföring, mantalsskrivning och länsregistrering. Kyrkobokföringen fördes av kyrkan (pastorsämbetet) och innehöll information om bland annat bosättning. Uppgifter som länsregistren tillhandahöll var uppgifter om till exempel personnummer, medborgarskap och födelseland samt var personen senast var bosatt. Mantalsskrivning var ett beslut som sade om personen var kyrkobokförd i församlingen före eller efter 1 november och låg till grund för var beskattning skulle ske och i vissa fall vilken domstol som var behörig myndighet i mål rörande personen.

I samband med att Riksdagen 1987 fattade beslut om att folkbokföringen skulle få en ny organisation, föreslogs att ansvaret för den löpande folkbokföringen skulle koncentreras och att uppgifter från de tre formerna skulle föras över till lokala skattemyndigheter. Denna reform infördes 1 juli 1991. Dessa lokala skattemyndigheter upprättade lokala register över personerna i just det området och det fanns även ett centralt referensregister för hela riket över personer som tilldelats personnummer. När en person flyttade mellan två lokala skattekontors områden överfördes personuppgifterna till det andra lokalregistret. Exempel på registreringsfel som kan ha uppstått var om båda parter i ett äktenskap varit skrivna i olika områden i samband med en skilsmässa och det ena lokala kontoret aldrig fått information om äktenskapets upplösning.

Efter det att Skatteverket bildades 1 januari 2004 sammanfördes Riksskatteverket och de tio regionala skattemyndigheterna. I samband med detta lades de 115 olika lokala registren samman i en Riksfolkbokföring och från november 2005 finns endast ett samlat register som tillhandahåller folkbokföringsuppgifter.

4.1.2 Styrkande av uppgifter vid invandring till Sverige

Skatteverket är en registreringsmyndighet där folkbokföringsdatabasens primära ändamål är att fortlöpande samla information om exempelvis födelse, dödsfall, vårdnad, äktenskap och namn. I folkbokföringen registreras även vilka som bor i landet och var de bor efter en flyttning.

För att en person ska få två pågående äktenskap registrerade krävs att äktenskapen ingicks innan någon av parterna hade anknytning till Sverige och om det har gjorts sannolikt att äktenskapen är giltiga. En förutsättning är därför att personen måste invandra till Sverige, det vill säga anmäla flyttning till Sverige.

I samband med invandring inkommer personen med underlag som ligger till grund för folkbokföring så som beslutsunderlag från Migrationsverket och/eller dokument som styrker familjerelationer. I dessa dokument finns det uppgifter som inte registreras i folkbokföringsdatabasen, men som ligger till grund för beslut om

folkbokföring. Det kan handla om beslut om uppehållstillstånd från Migrationsverket, men det kan även röra sig om kompletteringar där samtycke ges från en ej medflyttande maka om folkbokföring för ett minderårigt barn.

I utredningen har därför underlag för samtliga personer som ingår i analysen inhämtats från Skatteverkets arkiv och beslutsunderlag i de enskilda ärendena analyserats för att på så sätt få fram uppgifter som inte finns registrerade i folkbokföringsdatabasen. Det avser bland annat uppgifter om vigseland och utredning om personens intention vid invandringstillfället varit att registrera mer än ett pågående äktenskap.

4.2 Registermässiga brister

I en övervägande del har det visat sig att personens avsikt aldrig har varit att ha flera pågående äktenskap, utan detta har registermässigt uppstått som en konsekvens av Skatteverkets riktlinjer, där avslag på registrering av skilsmässor och dödsfall har gjorts.

Om en person ska registreras som skild kan detta registreras endast om äktenskapets upplösning är styrkt. Om detta inte är möjligt registreras personen som gift. I akterna har det påträffats uppgifter, som lämnats både muntligen såväl som skriftliga, om skilsmässa. Skatteverket har i vissa fall inte godtagit handlingar, exempelvis vissa handlingar från Syrien och Somalia eftersom bevisvärdet av dessa handlingar är för lågt. I andra fall saknas uppgift om en skilsmässa (personerna kan ha ingått äktenskap långt bak i tiden men att de vid tidpunkten för utredningen inte har någon kontakt eller dokument och personen anser sig själv som skild). Dessa äktenskap har klassificerats som ”avslag registrering av skilsmässa”.

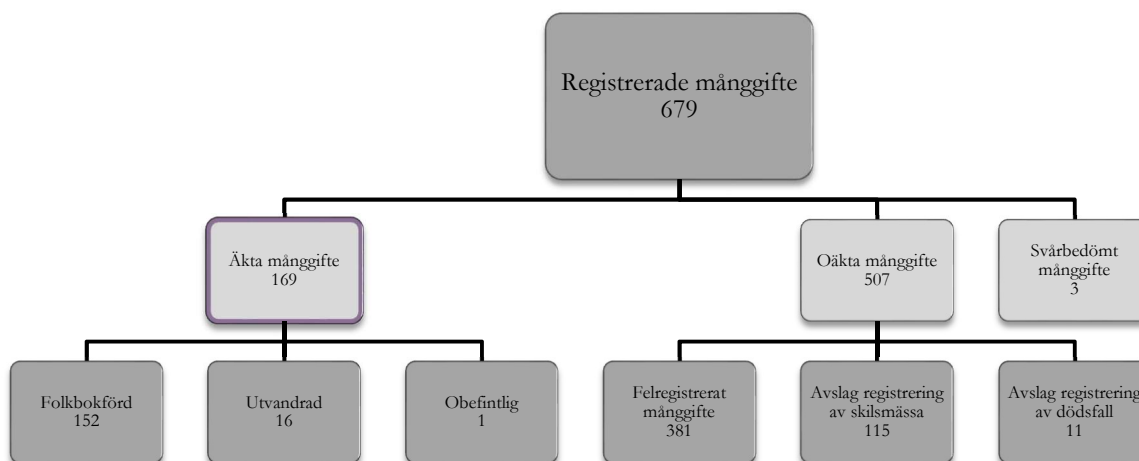
I samband med invandring kan en person registreras som änka eller änklings endast om det är sannolikt och trovärdigt att maken eller maken är avliden. En obestyrkt uppgift om civilstånd änka eller änklings kan inte registreras om uppgiften är alltför vag. Detta har inneburit att många personer som saknar tillräckliga underlag har blivit registrerade som gift med mer än en person. Dessa äktenskap har klassificerats som ”avslag registrering av dödsfall”.

I några fall saknas helt information i folkbokföringsdatabasen om varför personen är registrerad som gift med mer än en person och denna kategori har bedömts som ett svårbedömt månggifte eftersom anledningen till registreringen är svårbedömd med befintligt tillgängligt underlag.

I och med överföringen från flera olika källor till den nuvarande folkbokföringsdatabasen, har det uppstått vissa registreringsfel vilket kan ha gett sken av att en person är gift med två personer samtidigt men där avsikten att vara gift med flera personer samtidigt inte är sannolikt. Ett exempel är en kvinna med finskt medborgarskap och där det är uppenbart att ett registreringsfel föreligger eftersom det inte är tillåtet för en kvinna i Finland att vara gift med två personer samtidigt. Vidare kan ett registreringsfel uppkomma när relationer inte sammankopplats på ett korrekt sätt. Exempelvis kan en person inledningsvis blivit registrerad med en maka som aldrig har varit folkbokförd i Sverige. När denne sedan invandrar och får ett personnummer har en sammankoppling av personuppgifterna kring maken inte skett på ett korrekt sätt.

4.3 Personer med mer än ett registrerat pågående äktenskap

I folkbokföringsregistret finns det 679 personer som är registrerade med mer än en make eller maka, det avser således oavsett om makarna är, har varit folkbokförda eller aldrig har varit folkbokförda. Som avsnittet om registreringsmässiga brister anger, finns det anledning att justera denna siffra till att det antas föreligga 169 verkliga månggiften. Av dessa 169 personer med fler än en maka är 152 folkbokförda i Sverige och i 38 fall av de 152 finns det mer än en maka folkbokförd i Sverige. I 14 fall kan vi konstatera att en person är folkbokförd på samma adress som mer än en maka.

Figur 1 Översikt registrerade månggiften

Skatteverket har vid elva tillfällen att registrerat mer än ett äktenskap för en och samma person, trots att medborgaren uppgett att han eller hon är änka/änkling, eftersom giltiga handlingar saknas eller haft ett för lågt bevisvärde och dödsfallet inte heller kunnat göras sannolikt på ett tillförlitligt vis. I 115 fall har medborgaren uppgett att äktenskapet har upphört genom skilsmässa, men inte kunnat styrka det på ett tillbörligt sätt. Dessa registreringar har uppstått trots att medborgaren har lämnat uppgifter som indikerar på motsatsen.

De 379 äktenskapen som av registret inte påvisar verkliga månggiften har främst uppkommit innan 2005 och innefattar även administrativa fel.

Utgångspunkten för att klassificera ett äktenskap som ett äkta månggifte är att personen, innan invandringstillfället, har ingått äktenskap i ett land, annat än Sverige, där månggifte är legalt samt att avsikten vid vigselstillfället har varit att vara gift med två eller flera personer samtidigt. Dessa uppgår till 169 personer och utgör analysens målpopulation. Saknas uppgift om avsikten räknas äktenskapet in som äkta.

Ett polygam äktenskap upphör så snart antalet parter är mindre än tre vilket innebär att om en man är gift med två kvinnor och den ena kvinnan avlider, räknas inte äktenskapet längre som polygam. Analysen har därmed utgått från bestående månggiften i nuläget.

Majoriteten i målgruppen är män, men två av dem är kvinnor. Anledningen till att de har tagits med i gruppen för äkta månggiften beror på att vigslarna registrerades för väldigt länge sedan och uppgift om andra skäl till månggiften saknas.

4.3.1 Faktiska och prövade månggiften

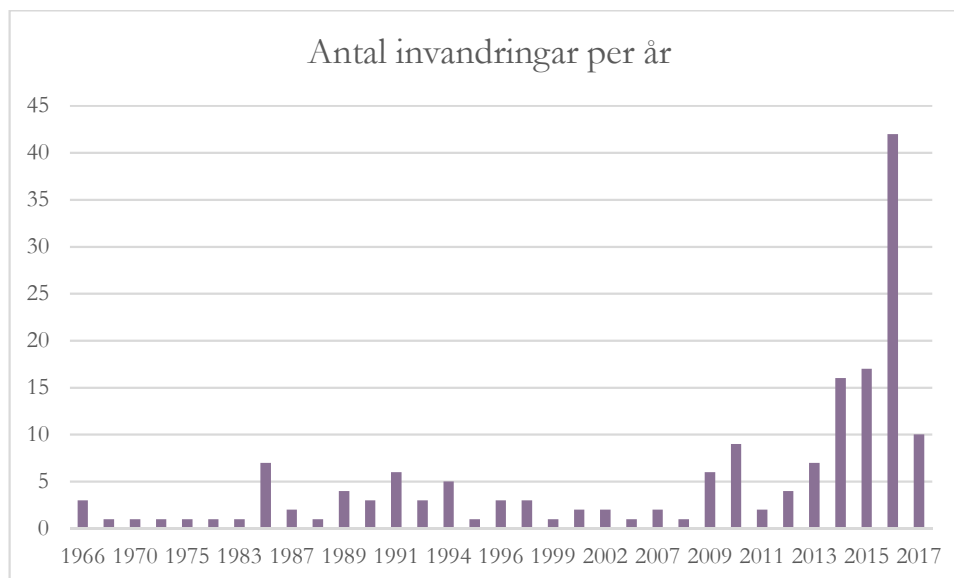
Underlaget för rapporten bygger endast på uppgifter som medborgaren har uppgett för Skatteverket och som sedan har registrerats i folkbokföringsdatabasen. Bedömningen av äktenskap grundar sig på dokumentgranskning.

Utgångspunkten är de 169 personer som har mer än ett äktenskap registrerat. De personer som de är gifta med anges nedan som de andra makarna.

4.3.2 Invandring

För att bli folkbokförd och få ett personnummer i Sverige måste man anmäla inflyttning till Sverige till Skatteverket. I samband med invandring lämnar man uppgifter om bland annat namn, födelsetid samt relationer så som äktenskap och barn.

Tabell 1 Invandring för personer med flera makar

Som diagrammet visar finns det pågående månggiften sedan mitten på 1960-talet. Antalet registreringar per år fram till 2009 har varit få, inte mer än två eller tre med enstaka undantag. Efter 2010 har dock trenden ändrats och 2014 registrerades 16 stycken, 2015 var det 17 stycken och 2016 blev antalet 42 stycken. Under 2017 hade tio stycken registrerats.

Avseende de andra parterna i äktenskapet invandrar de vanligtvis samtidigt till Sverige eller i nära anslutning, det vill säga inom tre år. I sällsynta fall invandrar de långt senare. Månggiften kan i vissa fall registreras efter invandringstillfället om äktenskapet ingicks innan någon av parterna hade någon anknytning till Sverige.

Majoriteten av makarna invandrar aldrig till Sverige, vilket är svårt att uttala sig om orsakerna till. Det finns dock möjlighet att de har invandrat till Sverige, men utan att uppges uppgifter om relationer till barnen eller maken, vilket inte går att påvisa av underlaget.

Det mest förekommande är att det finns två registrerade makar alltså att det finns tre parter i äktenskapet och så är det i 156 av fallen. Tio personer är gifta med tre personer och tre personer har fyra makar. Majoriteten, 134 personer har minst en maka som aldrig har varit folkbokförd i Sverige.

I tabellen nedan finns en sammanställning över hur de andra makarnas folkbokföringsstatus ser ut. Sammanlagt har 170 invandrat till Sverige. 15 har sedan lämnat landet och 184 personer har aldrig varit folkbokförda i Sverige. De som är folkbokförda i Sverige uppgår till 44 procent av makarna.

Tabell 2 Folkbokföringsstatus för de andra makarna i äktenskapet

Folkbokföringsstatus	Antal
Folkbokförd	155
Utvandrad	15
Aldrig folkbokförd	184
Totalt	354

Målgruppen består till största delen av somaliska och syriska medborgare. Även svenska medborgare finns med och anledningen är att vigseln har ägt rum före invandringstillfället då personen hade ett annat medborgarskap. En förteckning över vilket medborgarskap samt var personerna är födda finns i tabell 6 och 7 i slutet av promemorian.

4.3.3 Vigsel

Som visas i figur 4 ingicks de flesta vigslar under 1990 och 2000 (tabellen finns bland bilagorna). När ett äktenskap registreras sker det i samband med invandringstillfället men med det aktuella vigseldatumet. De allra flesta vigslarna har ingåtts i Syrien, men även i länder som Somalia och Afghanistan är polygami, under vissa förutsättningar är lagligt.

Tabell 3 Vigselland

Vigselland	Antal		
		Uganda	3
Syrien	129	Sri Lanka	2
Somalia	49	Marocko	2
Afghanistan	10	Eritrea	2
Pakistan	8	Indien	2
Etiopien	6	Bulgarien	2
Palestina	6	Libanon	2
Iran	6	Libyen	2
Egypten	5	Yemen	1
Irak	4	Kenya	1

I vissa fall har vigsel nummer ett och nummer två skett i olika länder, och därför redovisas samtliga vigselländer där målgruppen har ingått äktenskap. För ett antal vigslar saknas information om när och var äktenskapet ingicks.

Åldersspannet för när målgruppen ingick sina äktenskap finns i en sammanställning i tabell 6 i slutet av dokumentet. Där kan man se att de flesta vigslar ingicks när de var i åldern 22-31.

För de andra makarna har de flesta av vigslarna ingåtts mellan åldrarna 17-24. I två fall har de varit väldigt unga, dvs under 15 år, när äktenskapet ingicks. Barnäktenskap kan i dagsläget endast registreras i folkbokföringen om synnerliga skäl föreligger enligt rådande lagstiftning och praxis. Praxis och reglering har dock förändrats över tid. Det finns därför anledning för Skatteverket att utreda dessa två barnäktenskap och eventuellt ompröva utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

4.3.4 Bosättning

Av de 169 personer som är gifta med flera personer samtidigt, är 152 folkbokförda i Sverige. 16 personer är registrerade som utvandrade¹ och en person är överförd till obefintlighetsregistret. Av de som är utvandrade är det i två fall en maka som fortfarande folkbokförd, resterande har aldrig folkbokförts eller så är även de utvandrade. För de i målgruppen som är folkbokförda i Sverige finns 38 äktenskap där mer än en maka är folkbokförd i Sverige. Det vanligaste är, som tidigare nämnts, att endast två parter i äktenskapet invandrar.

När det kommer till bedömning om parterna i äktenskapet och om barnen sammanlever, kan man endast utgå från de registermässiga uppgifterna som i sin tur primärt bygger på uppgifter från medborgarna själva. När en person är folkbokförd på en adress kan det antas att personen också faktiskt är bosatt där. För att utreda de faktiska bosättningsförhållandena för parterna i äktenskapen och tillhörande barn skulle det krävas intervjuer.

Adresser där det finns en person från målgruppen, maka eller ett tillhörande barn, är 161 stycken. Det avser till största delen barn som sedan länge har egna familjer och i ett fåtal fall är det en part i äktenskapet som är folkbokförd på adressen. Om personen är folkbokförd med ytterligare personer framkommer inte här. Det är även vanligt att ett eller flera barn bor tillsammans med en av parterna i äktenskapet, det vill säga en av sina föräldrar.

För äktenskap som består av tre parter är personerna i 14 äktenskap folkbokförda på samma adress. Lägenhetsnummer kan i några fall skilja sig åt, vilket innebär att de bor nära varandra. I nio av dessa äktenskap sammanlever de tillsammans med barn. Det innebär att det i åtta procent av månggiftena går att påvisa att man sammanlever på samma adress.

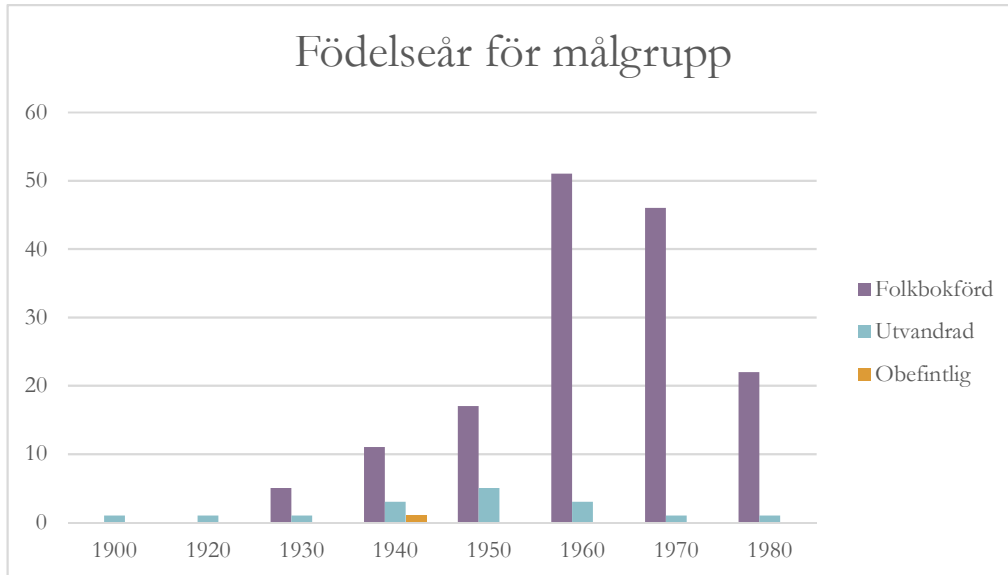
Det vanligaste är att man är folkbokförd mellan 2-5 personer på en adress och då är det två parter i äktenskapet tillsammans med barn, i vissa fall är det en part i äktenskapet tillsammans med barn.

I analysen ingår endast att undersöka om personer är folkbokförda på samma adress eller en närliggande adress (till exempel kan lägenhetsnumren skilja sig åt, men att adressen kan vara samma). För de parter som inte är folkbokförda på samma adress saknas möjlighet att göra en bedömning av i vilken omfattning de sammanlever eller om de gör det överhuvudtaget.

¹ De har utvandrat till Danmark, Etiopien, Iran, Marocko, Somalia, Storbritannien, Syrien, Uganda och USA. I de övriga saknas uppgift om utvandringsland för Skatteverket.

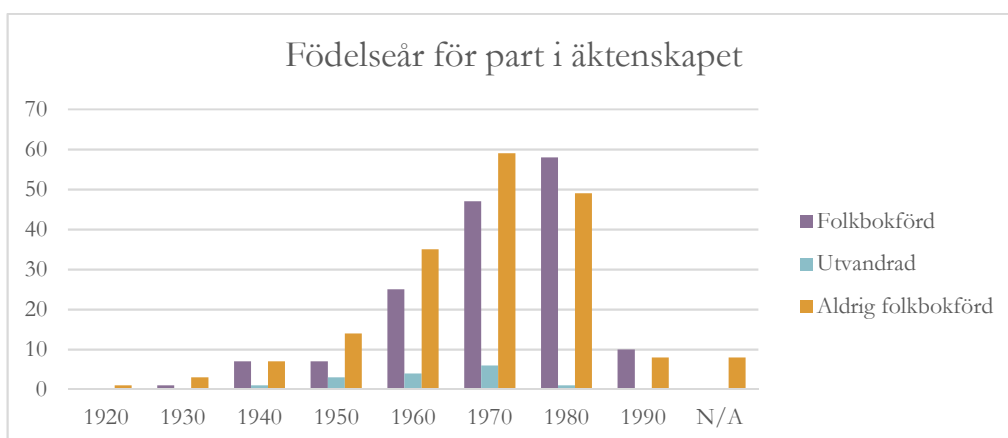
4.3.5 Åldersfördelning

Figur 2 visar hur åldersfördelningen ser ut för målgruppen och de allra flesta är födda under 1960- och 1970-talet. Skatteverket får inte alltid uppgift om dödsfall i utlandet vilket innebär att det föreligger viss osäkerhet avseende framförallt de äldsta i målgruppen.

Figur 2 Födelseår, målgrupp

För de andra makarna i äktenskapen föreligger motsvarande osäkerhet bland de äldsta. Födelsetiden för de som aldrig har varit folkbokförda är mycket osäkra, i bästa fall finns fullständiga uppgifter om födelsetid, men ofta finns endast information om vilket årtionde de är födda. Majoriteten här är födda under 1970- och 1980-talet.

Figur 3 Födelseår, part i äktenskap

4.3.6 Barn i polygama familjeförhållanden

Antalet barn till personer som tillhör målgruppen och om de är folkbokförda finns i tabell 4. Av totalt 786 barn har 51 aldrig invandrat till Sverige och är alltså inte folkbokförda i Sverige. Anledningen till varför barnen inte har invandrat tillsammans med mamman och/eller pappan finns det ingen information om i akterna. 56 barn har utvandrat.

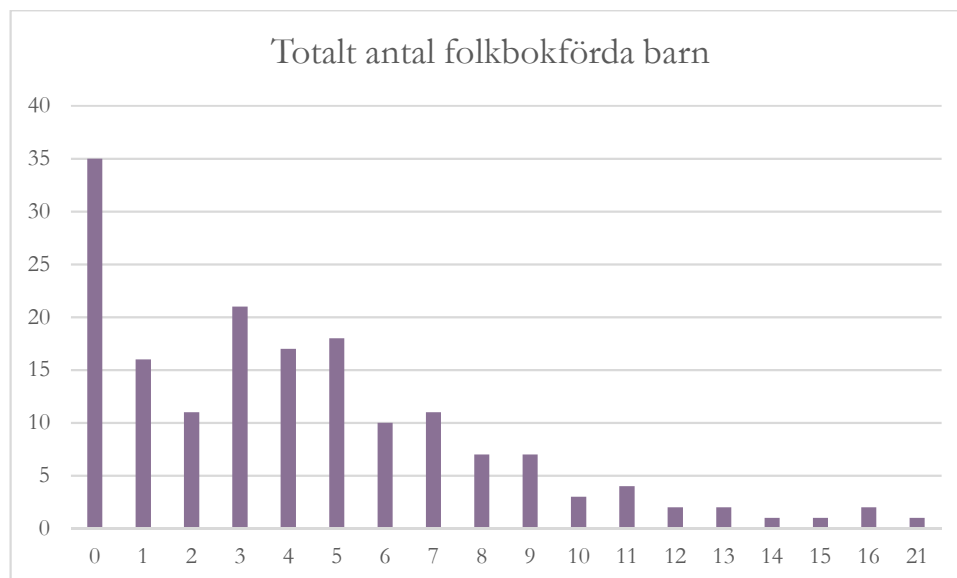
Den största andelen av barnen är folkbokförda och bosatta i Sverige där de flesta barn är under 18 år.

Tabell 4 Folkbokföringsstatus för barn

Folkbokföringsstatus	Antal (totalt)	Under 18 år	Över 18 år
Folkbokförd	678	498	180
Obefintlighetsregistret	1		1
Utvandrad	56	17	39
Aldrig folkbokförd	51	28	23
Totalt	786	543	243

Nedan finns en sammanställning över fördelningen för hur många barn som personerna i målgruppen har. 31 personer saknar helt barn medan det är vanligaste är att man har tre till fem barn.

Tabell 5 Antal barn

Enligt muntliga uppgifter som har lämnats vid invandringstillfället kan personerna ha ytterligare barn men hur många dessa är saknas det registrerade uppgift eller underlag om. Relationen har inte registrerats i folkbokföringsdatabasen eftersom den inte har styrkts med en godtagbar handling.

5 Avslutande kommentarer och rekommendationer

Skatteverket kan idag under vissa förutsättningar registrera månggifte. Antalet personer som har pågående registrerade månggiften uppgår till 169 stycken, dessa har 354 makar och i familjeförhållanden finns det 786 barn. Det innebär att totalt 1309 personer finns i polygama familjeförhållanden registermässigt, hur de verkliga familjeförhållandena ser ut går inte att konstatera av registeruppgifterna.

Av dessa är 152 personer med flera makar folkbokförda, antalet folkbokförda makar till dessa 155 och antalet folkbokförda barn är 678, vilket totalt uppgår till 985. Av dessa 152 finns det 38 folkbokförda personer i Sverige som har minst två folkbokförda makar i Sverige. Antalet äktenskap med tre eller fler makar som är bosatta på samma adress uppgår till 14.

Utvecklingen av antalet kan konstateras följa migrationsmönster och ursprung för de som flyttar till Sverige. Syrien har varit det dominerande invandringslandet under de senaste åren och det är ett land som under vissa förutsättningar tillåter månggifte. Det går således att förutsäga när frågeställningarna kommer att aktualiseras i högre eller lägre grad utifrån hur sökmönster för migrationen prognostiseras.

5.1 Reglering

Skatteverkets uppfattning är att rättstillämpningen ska vara förutsägbar och tillförlitlig över tid. Det innebär att den primärt ska följa den rättsdogmatiska metodiken. Som en följd av detta innebär det att Skatteverket följer den uppfattning som råder i doktrinen avseende internationell privaträtt i avsaknad av uttrycklig rättslig reglering och förarbeten.

Skatteverkets bedömning är att om en förändrad rättstillämpning i frågan som skiljer sig från doktrin eller praxis ska tillkomma så krävs det förändrad reglering och tydlig styrning av uppdragsgivaren. Det är en förutsättning för rättssäkerhet och förutsägbarhet i Skatteverkets myndighetsutövning. Skatteverket välkomnar således ett förtydligande i den rättsliga regleringen och Skatteverkets inställning är att en skärpning av regleringen avseende månggifte bör införas för att på ett bättre sätt följa befintlig reglering avseende äktenskap i äktenskapsbalken och brottsbalken. Genom en mer konsekvent hantering av frågan kring äktenskap oavsett vilken situation det avser, så är bedömningen att förtroendet och förutsägbarheten för Skatteverkets folkbokföringsregister förstärks. Skatteverket bedömer inte att det kommer att medföra civilrättsliga konsekvenser som är försämrande jämfört med idag. Det finns fortsatt förutsättningar för en civilrättsligt adekvat tillämpning i samband med exempelvis arv och bodelning.

Skatteverket föreslår att uppdragsgivaren skyndsamt lämnar ett tilläggsdirektiv till utredningen Starkare skydd mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv (dir. 2017:25) som innebär att en kompletterande utredning avseende skärpt reglering avseende månggifte tas fram inför slutrapporteringen den 1 september 2018, trots att det lämpligen borde ingått i redan lämnad delrapport i SOU 2017:96 Utvidgat hinder mot erkännande av utländska barnäktenskap. Skatteverkets uppfattning är att regleringen kring dessa olika frågor bör hanteras på motsvarande sätt lagtekniskt. Om regeringens syfte är att motverka och begränsa antalet månggiften anser Skatteverket att ett generellt förbud bör införas.

5.2 Registeruppgifter och tillämpning

Utredningen påvisar att det finns brister i folkbokföringsdatabasen avseende uppgifter om månggifte, vilket medför att det föreligger svårigheter att enkelt utläsa resultat av utsökningar från databasen. Även om samtliga uppgifter som finns registrerade inte är sådana som aviseras ut i samhället så kan det konstateras att det finns ett behov av registervård och att överväga annan tillämpning avseende vissa civilståndsuppgifter.

Skatteverket avser därför att omgående påbörja ett registervårdande arbete i syfte att gå igenom de registermässiga och handläggningmässiga brister som finns i databasen och på det sättet förbättra registerkvaliteten i detta avseende. Utöver det registervårdande arbetet föreligger det anledning att genomföra en översyn av hur civilstandsregistreringar ska verifieras och hur bevisvärderingen för registrering av olika civilstånd ska hanteras, vilket redan initierats. Avsikten är att ett nytt ställningstagande i frågan ska klargöra och medföra en högre rättssäkerhet och bättre förutsägbarhet i rättstillämpningen.

Med utgångspunkt i den nordiska utblick som genomförts i frågan finns det anledning att inom ramen för den nordiska överenskommelsen initiera ett arbete som syftar till att skapa förbättrade förutsättningar vid migration och informationsutbyte mellan de nordiska länderna. Informationsutbytet mellan länderna blir allt viktigare i flera avseenden både gällande rättigheter, skyldigheter och när det gäller fel i bedrägligt syfte. Även om frågan kring månggifte är att bedöma som en liten del i detta sammanhang bör behovet av en översyn av överenskommelsen belysas och lyftas upp i ett bredare sammanhang. Ett fungerande informationsutbyte är en förutsättning för att respektive land ska kunna sätta tillit till varandras tillämpning och bedömning och att reglering i respektive land inte kringgås genom gränsöverskridande aktivitet.

Sammanfattningsvis innebär det att Skatteverket föreslår

- Skärpt reglering avseende månggifte i syfte att hanteringen i äktenskapsbalken, brottsbalken och registerlagarna uppfattas som konsekventa.
- Beslut om ett uppdrag med syfte att komplettera befintlig utredning om Starkare skydd mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv (dir. 2017:25) med perspektivet månggifte.
- Översyn av rättsligt ställningstagande kring civilstånd inom Skatteverket
- Att en översyn av den nordiska överenskommelsen initieras.

6 Tabeller och figurer

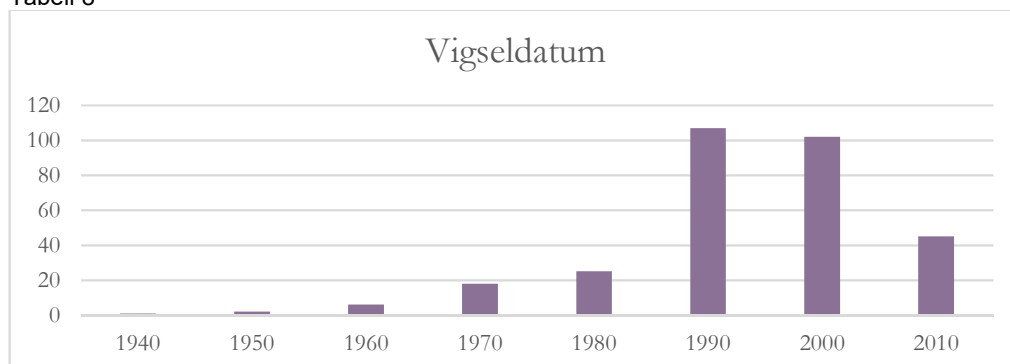
Tabell 6 Medborgarskap

Medborgarskap	Antal
Syrien	67
Sverige	46
Somalia	30
Statslös	7
Afghanistan	4
Irak	3
Norge	2
Pakistan	2
Uganda	2
Etiopien	1
Filippinerna	1
Iran	1
Libanon	1
Libyen	1
Palestina	1

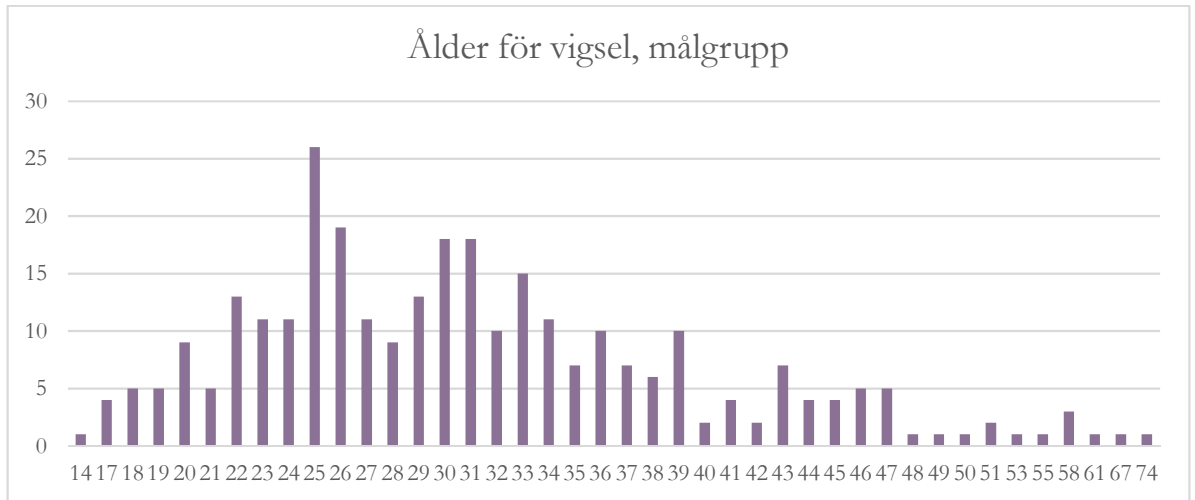
Tabell 7 Födelseland

Födelseland	Antal
Syrien	70
Somalia	42
Afghanistan	9
Irak	5
Pakistan	5
Etiopien	4
Iran	4
Marocko	4
Eritrea	3
Libanon	3
Kuwait	2
Libyen	2
Palestina	5
Uganda	2
Bosnien-Hercegovina	1
Egypten	1
Filippinerna	1
Förenade Arabemiraten	1
Indien	1
Jugoslavien	1
Sri Lanka	1
Tyskland	1
Yemen	1

Tabell 8

Tabell 9 (visar samtliga oavsett om de är folkbokförda, utvandrade eller aldrig folkbokförda)

Tabell 10 (visar samtliga oavsett om de är folkbokförda, utvandrade eller aldrig folkbokförda)

